

JAAP SCHOLTEN

SUIKERBASTAARD

ROMAN

AFDH UITGEVERS | UITGEVERIJ PLUIM

Eerste druk mei 2020

ISBN 978 94 92928 14 6

© 2020 Jaap Scholten, Boedapest, AFDH Uitgevers,
Enschede/Doetinchem en Uitgeverij Pluim, Amster-
dam/Antwerpen

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar
gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere
wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever

9

Proloog

25

BALTHASAR

173

MARINUS

407

MILA

*Voor mijn vader,
L.J.H. Scholten (1933-2019)*

Proloog

Door de dubbele tuindeuren dringen we ons naar binnen op de wijze van beschaafde lieden die toch allemaal graag als eerste bij de koude witte wijn willen zijn. Het is bijna een half jaar na de televisie-uitzending met Dawit, er is een diner op De Sprengenburg voor mijn moeder. Sinds oma is overleden is zij de oudste Dupont. Iemand heeft het heldere idee gehad dat we in smoking zullen dineren. Zelfs mijn ooms met hun brede koppen en bloemkooloren ogen als heren. Je moet van goeden huize komen wil je er in een smoking belabberd uitzien. Na de gebruikelijke spelen – croquet, touwtrekken, kruiwagenrace en als koningsnummer het tennisbal over de toren gooien – heeft iedereen zich verkleed, in slaapkamers, in de garage, achter heggen en auto's.

Iedere zomer komen we een weekend bij elkaar op De Sprengenburg, het mooiste huis van Nederland. Altijd weer wanneer ik de witte toren boven de sparrenwouden ontwaar, gaat er een rilling door me heen. Een brede eikenlaan golft omhoog naar het huis, langs velden paarse hei en duizenden rododendronstruiken, bij iedere glooiing in de brede laan is het even of je loskomt van de aarde. Dit buitenhuis is een dikke eeuw geleden gebouwd door de zoon van 'mooie Jetje' Dupont. Zijn echtgenote had reuma, de zandgrond en de heibries werden heilzaam geacht, bovendien hield hij van sterren kijken. Met de megalomanie van

een Beierse prins bouwde hij zijn eigen Neuschwanstein inclusief een tweeëntwintig meter hoge, spierwitte toren. Het oorspronkelijke fin-de-sièclemeubilair bezielt het huis – bureautjes en kasten met in linnen gebonden boeken met titels als *In the Steps of St. Paul* en *Jerusalem*. Het huis ademt de atmosfeer van vlijt van de eerste generaties Twentse fabrikanten, negentiende-eeuwse *bildungsbürger*.

‘Frederik, heb jij gecheckt of de wijn op tafel staat?’ vraagt Engelbert bij het naar binnen gaan terwijl hij nog snel een bitterbal in zijn mond propt. ‘Aaltje vergeet dat nog wel eens.’

Hij brengt het als een vraag, maar het is een bevel. Fijn dat binnen mijn familie die verhoudingen zo onveranderlijk zijn. Ik was twee dagen eerder in Amsterdam gearriveerd en na zeer lange tijd voor het eerst weer in Nederland. Het leek of ik in Californië was geland, alsof de stad bevolkt was door louter Amerikanen. Fietsers reden op de gracht tegen het verkeer in alsof het doodnormaal was, ongeveer iedereen die ik sprak bleek aan yoga te doen en werkelijk iedereen wenste me ‘een fijne dag’ in plaats van ‘goedendag’ of ‘tot ziens’. Wanneer was deze holle frase van over de Atlantische oceaan aangewaaid? Dat middenstanders dit zeggen kan ik begrijpen, men hoopt tenslotte dat je nog eens terugkomt, maar dat bekenden me een fijne dag of een fijne avond wensen? *Fijne avond?* Wat dachten die mensen dat ik van plan was? Wat is dit voor kleinburgerlijke bemoeizucht? Nee, dan prefereer ik de zwaarmoedige nukkigheid in Oost-Europa, waar men wat onverstaanbaars bromt en je in stilte dood wenst.

Is al die yoga en dat kleffe gegroet misschien een reactie op onzekerheid? Een van mijn broers is zelfs yoga gaan

doen, een andere heeft me aangeraden koffie, benzine en houdbaar eten te hamsteren. Het is bijna twee jaar geleden dat Lehman Brothers instortte, de Arabische Lente rommelt al maanden voort. Sommige Nederlandse vrienden zijn euforisch omdat het Midden-Oosten democratisch wordt. In mijn standplaats Boekarest zijn ze daarover wat terughoudender, men verkiest van oudsher een duivel die men kent. Amsterdam wordt ongezelliger. Boekwinkels, schrijvers, rommelige figuren en onafhankelijke middenstanders verlaten de stad. Voor hen in de plaats komen kleding- en chocoladeketens, tulpen- en pannenkoekenkramen. Mede dankzij de doodskus van Ryanair wordt het straks een soort San Francisco: zonder boekwinkels, zielloos en kinderloos, straten uitpuilend van naar hun mobiel sturende toeristen, daklozen en hondenkapsalons. Inwoners van San Francisco kunnen zich geen kinderen meer permitteren, alle vader- en moederliefde wordt noodgedwongen op honden gebotvierd.

De eetzaal van De Sprengenburg, door ingewijden consequent 'the hall' genoemd, heeft Byzantijnse vensters en is hoog als een kerkzaal met aan één kant een wildezwijnenkop met gemene slagstanden en aan de andere een elandskop met reusachtig gewei. In de hoek staat een vleugel en er is een open haard waar je rechtop in kan staan. De eettafel is tot het maximum uitgeschoven en gedekt voor 32 man. Sommige familieleden nemen plaats in de leren stoelen bij de haard. Enkelen gaan bij de vleugel in de vensterbanken zitten.

Mama ziet er prachtig uit in haar turquoise jurk. Omhangen met parelsnoeren. Haar hoofd geheven. Alles tot in

de puntjes verzorgd. Het zilverblonde haar golvend. Volgend jaar zal ze vijfenzeventig worden. Ze woont tegenwoordig met haar vierde man in het westen en toert wekelijks naar Twente om te bridgen of kapper Rosa te bezoeken. Ze is in het midden van de lange tafel gaan zitten, haar broers als apostelen om zich heen. Als ouderlingen in een boerengemeente zijn ze bij elkaar gekropen, met uitzondering van oom Balthasar die zich graag onder de jeugd mengt. Mama's broers zijn onverslaanbaar optimistisch en hebben allen de Dupont-trekken: vlezige neuzen, pokdalige wangen, weemoedige ogen, lange wimpers en een harde lach.

Engelbert heeft aan het hoofd van de tafel plaatsgenomen en kijkt de kamer rond. Hij strijkt zijn lok naar links en tikt met een mes tegen een wijnglas. Ik zit in een vensterbank in een donkere hoek bij de haard. Sinds de dood van Julius, mijn oudste broer, is ons vaderloze gezin een beetje verloren, als schipbreukelingen dobberen we op de oceaan. Wat dat betreft zijn wij meer Spenglers dan Duponts, met het Saksische boerse in ons. Julius was de onbetwiste leider. Hij gaf de richting aan. We mokten tegen hem en maakten hem belachelijk, maar wij, zijn vier jongere broers, waren hem uiteindelijk vrijwel altijd blind gevolgd. Hij was de enige echte autoriteit die we in onze jeugd gekend hadden. Dat vraag ik me sinds kort af: als je geen vader hebt, ben je dan ook eigenlijk geen zoon? Hoe dan ook, het is lastig het zonder Julius' leiderschap te stellen. Het ontroert me dat Engelbert iets van dit gemis probeert op te vangen.

'Goed. We weten allemaal waarom we hier zitten,' zegt Engelbert, 'allereerst natuurlijk om ma's vierenzeventigste verjaardag te vieren.'

Hij heft zijn wijnglas. Hooguit de helft van de aanwezigen heeft drank. De meesten hebben hun glas alweer leeggeslobberd. Zoals gewoonlijk bij de Duponts is het een prettige chaos. Engelbert wil de kwestie-Dawit achter de rug hebben voordat de broers van mama te luidruchtig worden en erdoorheen gaan brullen. Hij is degene die hier de meeste tijd in gestoken heeft.

‘Wanneer we klaar zijn met dit familieberaad gaan we aan tafel. Er is geen tafelschikking, maar maak wel een bonte rij graag. Na het toetje gaan we met z’n allen naar de toren en drinken daar op ma. Tine en Tess hebben boven alles al klaargezet. Maar nu eerst Dawit. De rechtszaak tegen *Spoorloos*, die we samen met de families Groenman en Aan ’t Oever hebben aangespannen, hebben we op alle punten gewonnen. De KRO heeft de uitzending op televisie gerectificeerd, op hun website is te lezen dat er geen bewijs is om te stellen dat alle in de uitzending genoemde Nederlanders in Ethiopië een kind hebben verwekt. Zij hebben de betrokkenen hun uitdrukkelijke excuses aangeboden.’

Er wordt met vlakke handen op tafel en op bovenbenen getrommeld en bravo geroepen. Dat dan weer wel. Alleen voor artiesten breng je de handen op elkaar en dat is Engelbert vooralsnog niet. Hij glimlacht en wacht even tot het weer stil is.

‘Van de website van *Spoorloos* is alle informatie over de uitzending verwijderd. De aflevering mag nergens meer te zien zijn.’

‘Waarom al die moeite in godsnaam?’ roept tante Ankie met haar doordringende stem. Ze is de jongste van mama’s generatie en neemt nog altijd graag de rol van rebel op zich.

‘Wij, en ook de families Aan ’t Oever en Groenman, menen dat wij in onze goede naam zijn aangetast en dat er geen niet-geverifieerde en onbewezen zaken op televisie beweerd moeten worden alsof het de waarheid is. We hebben de KRO journalistiek onzorgvuldig handelen verweeten.’

Engelbert pauzeert even.

‘De belangrijkste vraag op dit moment is, en dat moeten we nu besluiten: hoe nu verder? Wat willen wij met z’n allen?’

‘Waarom is Dawit niet hier?’ roept oom Balthasar vanuit een stoel bij de haard. ‘Is hij wel uitgenodigd?!’

Terwijl er gepraat en gelachen wordt, gaat Engelbert onverstoorbaar door.

‘Dawit is helaas onbereikbaar sinds de uitslag van de rechtszaak bekend werd. Het is onmogelijk met hem in contact te komen. Wij hebben van alles geprobeerd: via onze advocaat, via de Nederlandse ambassade in Addis Abeba en via de redactie van *Spoorloos*. Hij is onvindbaar.’

‘Nou, probleem opgelost, zou ik denken,’ mompelt oom Balthasar.

‘Misschien had je contact moeten zoeken voordat je een rechtszaak aanspande,’ zegt tante Ankie en schudt haar hoofd afkeurend. Zij is advocaat en heeft zich toegelegd op mediation. Haar dagelijkse praktijk bestaat uit het voorkomen van rechtszaken. Mogelijk is ze gepikeerd dat zij niet als eerste geconsulteerd is in deze kwestie. Een grote familie is mooi, maar het vereist een diplomaat als Engelbert, onze eigen *consigliere*, om iets voor elkaar te krijgen en alles glad te strijken.

‘Wij vinden dat er genetisch onderzoek moet komen.

Mocht dat positief uitpakken, wat ik ten zeerste betwijfel, dan moeten we Dawit helpen. Dat zijn we als familie verplicht.’

Engelbert kijkt rond. Er wordt instemmend geknikt.

‘Wij hebben twee vragen die we door handopsteking beantwoord willen zien. Ons voorstel is uit te voeren wat bij meerderheid van stemmen wordt besloten.’

‘Oké,’ zegt oom Balthasar, ‘maar Engelbert, hoe is tot nu toe de rechtszaak gefinancierd en hoe worden de volgende stappen gefinancierd? Is dit het allemaal waard?’

‘Jezus Balt, kneiterd die je bent!’ schreeuwt tante Ankie die naast de vleugel tegen de muur geleund staat. ‘Er is daar verdomme een jongen die half op straat in de ellende leeft en jij maakt je druk over een paar rotcenten voor een advocaat? Lul!’

Elkaar afzeiken is het ultieme teken van affectie bij mama en haar broers en zusje.

Engelbert klimt op een stoel. Hij wil overwicht behouden. Hij heeft zijn glas neergezet en klapt in zijn handen. ‘Als iedereen even wil luisteren,’ roept hij, ‘de kosten van de rechtszaak heb ik betaald samen met de families Aan ’t Oever en Groenman.’

Engelbert heeft zijn benen strak tegen elkaar aan, hij staat kaarsrecht, als een drilsergeant. Hij draagt een mooie, bij Buckleigh in Londen aangeschafte smoking – in Nederland zijn vrijwel alleen nog glimmende goochelaars-smokings te krijgen. Goed misschien voor quizmasters, profvoetballers en bedienend personeel, maar niet voor Engelbert.

‘We moeten dadelijk stemmen over de twee vragen die naar jullie gemaild zijn. Ik herhaal ze. Eén: zijn jullie het

ermee eens dat we gaan vaststellen of Dawit bij ons hoort of niet? Twee: om uitsluitel te krijgen stellen we voor dat iemand naar Ethiopië gaat om genetisch materiaal te verzamelen.’ Engelbert draait zijn hoofd naar mij toe. ‘Frederik heeft zich hiervoor opgeworpen.’

Ik ga rechterop zitten, om geen labbekakkerige indruk te maken. Ook Gabriella vindt deze missie en deze stemming een goed plan. Naar haar idee was het gezond dat ik bij dat oncontroleerbare geschrijf en mijn andere bezigheden – bomen zagen, hekken plaatsen, schuren opknappen, muren metselen – weer eens een duidelijk afgebakende opdracht heb waarbij ik verantwoording moet afleggen aan derden. Waarschijnlijk uit bezorgdheid en liefde omdat ze zag dat mijn productiviteit en concentratie tegenvielen sinds de jongens uit huis vertrokken waren.

‘Als iemand anders zich opwerpt kan dat natuurlijk. Dan moeten we overleggen. Frederik heeft al onderzoek gedaan en is ooit in het land geweest. Wij stellen voor dat de helft van de reiskosten door de Dupont-stichting wordt betaald. Zijn er vragen?’

‘Waarom blijf je niet gewoon lekker thuis?’ zegt mama, zo zacht dat het geen vraag is. Zij maakt zich zorgen vanwege de onrust in de omliggende landen. Tegelijkertijd wil zij nog het meest van iedereen dat de naam van haar vader gezuiverd wordt. Maar ze geeft er de voorkeur aan dat iemand anders naar dat tumultueuze werelddeel afreist om het te regelen.

‘Waarom wil je daar eigenlijk naartoe?’ vraagt oom Jurriaan argwanend. Hij zit naast mama.

Bloed stijgt naar mijn wangen. Waarom vraagt hij dat? Oom Jurriaan is na ma nu de oudste. Hij heeft een scherpe

blik. Hij is altijd de meest serieuze geweest van de generatie boven ons – hij nam als jongvolwassene boeken mee naar feesten en ging in een hoek naast de dansvloer zitten lezen – een man die los van de wereld lijkt, onverstoort, een oom voor wie ik vroeger bang was. Hij had blonde wenkbrauwen en zeer lichtblauwe ogen waardoor ik als kind niet uitsloot dat hij van een andere planeet kwam.

‘Ik wens dat opa’s naam gezuiverd wordt, daarom wil ik die rastafari zoeken, deze Dawit, en genetisch materiaal verzamelen, goedschiks of kwaadschiks. Dan zullen we zien wat er waar is van zijn beweringen.’

‘Ben je van plan met een wattenstaafje speeksel uit zijn mondholte te schrapen terwijl je zijn handen op zijn rug klemt?’ zegt tante Ankie spottend. ‘Hoe bedoel je: *kwaadschiks*?’

‘Daarnaast is het een *sentimental journey*. Ik ben zoals jullie weten in 1968 met opa in Ethiopië geweest. Ik ben enorm benieuwd wat er nog over is.’

‘Geloof er niks van!’ roept oom Balthasar. ‘Je wil daar natuurlijk heen voor die prachtige Ethiopische vrouwen, net als vader!’

‘Ga je erover schrijven?’ gaat oom Jurriaan door. Hij slaat zijn armen over elkaar. ‘Want ik geloof niet dat ik ermee instem dat wij als familiestichting onderzoek voor een boek financieren. Zover ik weet is de stichting bedoeld om jeugdige, hulpbehoevende familieleden te steunen bij studie. Je valt op geen enkele manier in die categorie.’

‘Dat kan alleen maar de naam Dupont verder schaden,’ zegt tante Ursula fel. ‘Een boek moet er niet komen. Dat is nergens voor nodig. Er is al veel te veel aandacht en commotie geweest.’

‘Iedere suggestie dat vader zoiets gedaan zou hebben is onaanvaardbaar,’ zegt oom Hayo.

Ik zwijg. Tante Ursula en oom Hayo zijn de enige familieleden die nog in Twente wonen. Zij zitten met de gebakken peren. Op feesten en partijen zeurt men al een half jaar lang aan hun kop over de kwestie-Dawit. Iedereen vindt dat natuurlijk smullen.

‘Is het je bedoeling om hier een boek over te schrijven?’ Engelbert draait zich naar mij en spreidt zijn handen als een televisiedominee. ‘Frederik?’

Ik kijk rond door de hall. Ik probeer na te denken, mijn hersenen werken niet. De gedachtes blijven blanco. De eeuwige makke. Of mijn hoofd is leeg of de gedachten en beelden schieten door elkaar, nooit is het eens keurig geordend. Mijn hersenen zijn de meeste tijd als een auto zonder startmotor. Om hem aan de gang te krijgen moet je hem met een paar man aanduwen of een helling af rollen.

De vaste hulp uit het dorp, Aaltje, komt met een blauwe schort voor en afhangende schouders uit de richting van de benedenkeuken binnengelopen. De deur blijft achter haar heen en weer klapperen. Ik wacht. Aaltje is altijd plezierig slonzig, onaangedaan en ontspannen. Ze loopt naar het midden van de tafel, buigt over naar mama, smoest even en sloft terug naar de keuken. Mama heeft ongetwijfeld gezegd dat het eten zo kan komen. Tezamen hebben Aaltje en zij gisteren en vanochtend alles voorbereid en gekookt.

Grote diners worden in de oude grote keuken onder de biljartkamer bereid. Aaltje zal dadelijk vanuit de keuken het luik openen en de dienbladen met ovenschalen en kommen in de box op de platte bovenzijde van het trein-

tje plaatsen. Dan positioneert zij zich achter de gietijzeren zwengel en begint met twee handen te draaien, traag als een vermoeide wasvrouw. Met een touw, via een katrol, wordt het karretje, iets kleiner en lager dan de kiepkarren die men vroeger in de mijnen gebruikte, over de rails voortgetrokken, onder de vestibule en bibliotheek door, naar de etenslift. Het spoorlijntje is aangelegd in een tijd met een overmaat aan diensters en gespierde knechten die de grote gietijzeren zwengel konden rondslingeren. De ondergrondse spoorbaan en de etenslift zijn enkele jaren geleden, uit ontzag voor de voorvaderen, in ere hersteld. Sinds de renovatie wordt op De Sprengenburg bij grotere diners geen soep meer op tafel gezet vanwege de klap waarmee het ondergrondse treintje onder de liftschacht tegen het stootblok tot stilstand komt. Het systeem is onhandig, wat Aaltje graag onderstreept met veel gezocht en het luid opensmijten van het luik in de hoek naast de open haard, waar de etenslift zijn eindpunt bereikt.

Nadat de deur achter Aaltje is dichtgevallen begin ik maar te praten, zien waar ik uitkom. Dat is de enige manier om de grijze kwab aan de gang te krijgen. ‘Ik kan niet wachten op zoek te gaan naar onze eventuele Ethiopische familie, onze Ethiopische neefjes en nichten.’

Nee, dat is niet wat ik moest zeggen. Ik stok. ‘Ik ga voor opa. Maar het blijft natuurlijk een bijzonder gegeven: Hengelose mannen, Ethiopische vrouwen. De kans dat ik daarover ga schrijven is miniem, maar ik weiger het bij voorbaat uit te sluiten. Ik kan wel, mocht ik dat ooit doen, beloven er fictie van te maken.’

‘Wat maakt dat nu uit?! Dan herkennen mensen het toch nog steeds? Ze weten dat het over ons gaat! Je kan toch

gewoon afspreken dat je niets over de familie schrijft! Niets over vader.'

'Wie zou er in godsnaam in ons geïnteresseerd zijn?' roept tante Ankie honend.

'Gewoon niet over vader. Punt uit. Geen letter,' zegt oom Hayo. Hij valt tante Ursula bij. Hij spuugt de woorden met kracht uit. Iedereen wordt er even stil van. Voor het eerst deze avond. Ik staar omhoog naar de zwijnenkop.

'Luister Frederikje,' zegt oom Balthasar.

Hij houdt ervan mijn naam in diminutief uit te spreken.

'Dat geschrijf maakt mij niets uit. Dat is best draaglijk. Ik vind het oké dat de Dupont-stichting meebetaalt, maar op één voorwaarde: dat je genetisch materiaal meeneemt. Dáár gaat het om. Als je daarin faalt, betaal je alles uit eigen zak.'

Ik hoor tante Ankie demonstratief hard zuchten.

'Net als Engelbert twijfel ik ernstig aan Dawits aanspraak,' zeg ik, 'het is gewoon niets voor opa. Ik moet die vent vinden, ik heb twee aanknopingspunten.'

Ik zwijg een seconde. Onder de grond hoor ik het gemammel van het etenstreintje over het smalspoor. We moeten afronden. 'De voorwaarde die oom Balthasar stelt is wat mij betreft oké.'

Ik ga de reis hoe dan ook maken, dat staat voor mij al lang vast, ook als de familie het niet wil, maar met algemene instemming is prettiger. De claim moet uitgesloten worden. Opa was een man die deugde, punt. Dawit portretteert hem als een egoïst. Dat maakt me giftig. Ik zal die rastafari vinden. Op internet heb ik gezocht. Er is een rastafari-gemeenschap in Shashemene in het zuiden van

Ethiopië. Als ik verder niks vind reis ik daarheen. Wanneer je de godganse dag onder een palmboom marihuana zit te roken en keizer Haile Selassie de Eerste als de teruggekeerde messias beschouwt, is het misschien niet zo'n grote stap je in te beelden dat opa Dupont je vader is.

'Dan gaan we nu stemmen!' roept Engelbert licht geïrriteerd. 'Of zijn er nog andere vrijwilligers? Iemand bezwaren?'

Er is alleen één ding dat mijn overtuiging dat Dawit de boel bij elkaar liegt aan het wankelen brengt. De afgelopen weken heb ik onderzoek naar opa gedaan en ontdekt hoe hij in de fabriek genoemd werd. Die bijnaam ben ik bij herhaling in druk tegengekomen in de *Hengelosche Fabrieks-bode* en die naam verontrust me. Was opa misschien een ander mens dan de grootvader die ik mij herinner?

De Zaaier.

Ik ben bezorgd over opa, over zijn integriteit. Engelbert en tante Ursula willen waken over de familienaam. Veel meer dan dat is er overigens niet te hoeden. Het Dupont-bezit is in de crisisjaren rond 1928 verdampt doordat familieleden uitgekocht moesten worden en werkloze werknemers uit familievermogen waren doorbetaald. Tenminste, volgens de legende. Gezegd moet worden dat de Duponts geen last hebben van een veelvoorkomende kwaal bij ooit invloedrijke families: dat men deftiger gaat doen naarmate men minder in de melk te brokkelen heeft. Integendeel eigenlijk.

Opa was een zachtaardig mens, de derde en laatste generatie die de machinefabriek leidde. De grote man van de familie is zijn grootvader geweest, Balthasar Dupont. Bet-overgrootvader vormt het moreel kompas van de familie.

Een man die streng voor zichzelf was en zestien uur per etmaal werkte. We waren op de wereld om nijver te zijn, goed te doen en niet om ons te verrijken. Hij had de machinefabriek opgericht en de twee volgende generaties over ieders schouder meegekeken, zeker ook over die van opa, de kleinzoon die naar hem vernoemd was. Vanaf het moment dat de fabriek niet meer in handen van de familie was kwijnde de invloed van de founding father. Maar iets van de genen en cultuur van die reus moest nog in ons allen ronddwarrelen.

Betovergrootvader Dupont was ervan overtuigd dat we moesten uitzwermen als Nederland mee wilde tellen in de wereld, als het Joodse volk. Zijn lijfspreuk bestond uit enkele regels van Schiller: *Der Mann muß hinaus ins feindliche Leben, muß wetten und wagen, das Glück zu erjagen*. Hoewel ontrouw en buitenechtelijke kinderen ingingen tegen het familiegevoel en het doopsgezinde ethos van mijn betovergrootvader had hij misschien, stiekem, als eerbetoon aan zijn lijfspreuk, een zwart achterkleinkind wel mooi gevonden. Maar dat kon en kan natuurlijk niet hardop uitgesproken worden. Omdat betovergrootvader een inspirerend voorbeeld was, een mannetjesputter, hebben we een overvloed aan Balthasars in de familie: oom Balthasar, de jongste zoon van opa en oma, mijn broer Balthasar, neef Balthasar en neefje Balthasar, de zoon van mijn broer Julius en dan nog twee achterneefjes Balthasar. En nu heeft zich daar ook nog een Ethiopische rastafari aangediend: *Dawit Balthasar*.